

nisterens Afslæbshandel for Ager, hvorved hele den Trafik ophører, hvormed Indenrigsministeren for 8 à 16 Rd. tilgiver Folk deres Agerfynder. Dette vilde jeg ansee for et stort Fremstridt, og dersom den ærede Minister vil udtale sig til Gunst for det Forslag, som Rigsdagsmanden for Aarhus Amts 1ste Valgfreds (Winther) har indbragt, saa vil jeg være meget villig til at forlade mit oprindelige Forslag. Jeg har været saa moderat, som jeg kunde, fordi jeg troede, at man kom lettere overens med den ærede Minister ved at holde paa det Bestaaende, som jo er en 4 pCt. bunden Rentefod med Bevilling, og da den ærede Minister aldeles udtykkelig har udtalt, at det var ønskeligt, at Bevillingsmyndigheden blev begrændset, saa troede jeg, at der ved mit Forslag vilde være opnaaet noget af det, hvori han var enig. Der er ikke fra Ministereren kommet noget andet Forslag, og det maa dog vel forudsættes, at han vilde have indbragt et andet, dersom mit var absolut forkasteligt; thi det kan ikke betvivles, at der jo maa findes Grændser for denne Bevillingsmyndighed ligesom for enhver anden Magtsfuldkommenhed. Der er imidlertid ved det Forslag, som den ærede Rigsdagsmand for Aarhus Amts 1ste Valgfreds (Winther) har stillet, den Inconseqvent, at man gaar længere bort fra Hovedreglen, der er opstillet i Loven af 1855, at 4 pCt. skal være den egentlige Rentefod; naar dette Forslag vedtages, saa kommer jo 4 pCt. til at være en Slags Undtagelse endogsaa med Hensyn til faste Eiendomme. Det ligger forøvrigt efter mit Begreb og den Opfattelse, jeg har af Forholdene — og det vil jeg bemærke mod den ærede Rigsdagsmand for Kjøbenhavns 8de Valgfreds (Rimestad) — i den naturlige Udvikling, at Rentefoden er høiere af Laan uden Sikkerhed, end den er af Laan med Sikkerhed, og selvfølgelig er det ligefrem, at der er to forskjellige Slags Rentebetaling, to Hovedslags af Rentebetaling, nemlig den saakaldte Discountobetaling for Laan, der gives blot mod personlig Credit, og den egentlige Slags Rentefod mellem Laangivere og Laantagere, hvor der er stillet Sikkerhed, og den er nu fastsat til 4 pCt.; det er den lovbundne Rentefod med Hensyn til

Laan i faste Eiendomme. Jeg troer ikke, at der er saa stor Fare for, at Capitalen skal søge bort fra faste Eiendomme til Indsættelsen i Banker eller til Vereldiscontering. De Lærepenge, som ere givne i de sidste Aar med Hensyn til Vereldiscontering og andre Laan uden Sikkerhed, ville nok bringe Folk til at vogte sig for at udlåne deres Penge uden Sikkerhed.

Da det foreliggende Endringsforslag jo paa en vis Maade gaar ud fra en ubunden Rentefod, saa vil det maaskee foranledige, at Afstemningen vil blive noget anderledes, end den ellers vilde være bleven angaaende dette Lovforslag, thi de Herrer her i Salen, som holde paa, at Bevillingsmyndigheden skal være ubegrændset, og derved i Virkeligheden gjøre Rentefoden for alle Udlaan i faste Eiendomme fri, maae dog consequent holde paa det Forslag, der her foreligger fra Rigsdagsmanden for Aarhus Amts 1ste Valgfreds (Winther), thi det affaaffer jo en Deel af den Mangel, der er ved Loven af 6te April 1855; denne Lov maa jo i de Hveres Dine have den Ufuldkommenhed, at den fastsætter en bunden Rentefod, og de maae jo da consequent, forekommer det mig, understøtte det Forslag, der her er kommet frem i Form af en Endring. Det foreligger som en Kjendsgjerning, at siden Loven af 6te April 1855 kom ud, er Rentefoden steget meget betydelig omkring i Landet; derfor have vi den ærede Ministers Udtalelse, og derfor have vi de Exempler, der nu tvende Gange have foreligget os, og hvad enten man tager den første Meddelelse, som alene angik Summerne, eller man tager den senere Meddelelse, der angik Antallet af Bevillingerne, saa seer man, at Bevillingerne have været i en overordentlig stærk Tiltagning imod, hvad de vare i den Tid, der ligger nærmest foran Loven af 6te April 1855. Den ærede Minister siger rigtignok, at det ikke er en Virkning af Loven af 1855, men det er dog ved den, at den Stilling er fremkommen, som Bevillingsmyndigheden nu indtager, og ved den, at den Udvikling er tilveiebragt, som den har faaet siden 1855. Det forekommer mig, at denne Tilstand trods alt det, der er sagt ved